



MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUČIŪNO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vadovo žodis

Ataskaitiniai 2022 metai – besibaigiančios Covid -19 pandemijos ir naujų iššūkių, susijusių su karo prieš Ukrainą paskelbimu, metai. Pirmaisiais mėnesiais dar galiojo griežti ekstremaliosios situacijos nurodymai, tačiau įgyta patirtis jau nesutrukdė Bibliotekai organizuoti veiklą ir nenutolti nuo savo misijos. Karo iššaukta ukrainiečių emigracijos banga įpareigojo nedelsiant prisitaikyti prie naujų sąlygų ir ieškoti galimybių įstaigai prisidėti prie karo pabėgėlių integracijos. Bibliotekos darbuotojai vyko į ukrainiečių registravimo centrą, stengėsi užimti vaikus, suteikti kiek įmanoma psichologinio stabilumo. Vėlesniais mėnesiais skatinome vaikus pasinaudoti bibliotekos erdvių paslaugomis, įtraukėme į stovyklų veiklas, rūpinomės knygu ukrainiečių kalba įsigijimu.

Bibliotekose vis didesnę paslaugų dalį užima ne tradicinės funkcijos, bet paslaugos, susijusios su šiuolaikiniais bendruomenės kultūros, informacijos ir mokymosi visą gyvenimą poreikiais. Pastaraisiais metais išaugęs lankytojų bibliotekos erdvėse skaičius (28,8 proc. daugiau) rodo gyventojų pasitenkinimą ir kryptingą strateginio tikslo „Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą“ įgyvendinimą.

Ataskaitiniais metais Biblioteka sėkmingai dirbo ne tik informacijos teikimo ir kultūros srityse, bet ir socialinėje sferoje, įgyvendindama 2 Europos Sąjungos ir Marijampolės savivaldybės finansuojamus socialinės integracijos socialiai jautrioms gyventojų grupėms projektus. Projekto „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą“ veiklos praplėtė bibliotekos paslaugų senjorams prieinamumą ir įvairovę, net 336 vyresnio amžiaus žmonių visus metus turėjo galimybę tobulinti savo kompetencijas anglų kalbos, kompiuterinio raštingumo, aplinkos tvarkymo, sveikos gyvensenos ir kūrybiškumo mokymuose, dalintis patirtimi ir bendrauti stovykloje „Mobilus senjoras“, o dirbantys su pagyvenusiais žmonėmis gavo kvalifikacinių žinių seminare „Kaip padėti senjorams integruotis į visuomenę?“

Projekto „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ veiklomis buvo siekta suteikti žinių ir kompetencijų vaikams iš socialinės rizikos šeimų, kurios skatintų šių vaikų pasitikėjimą savimi, motyvaciją ir verslumo gebėjimus. Atnaujinta Multicentro materialinė bazė įrengus 6 funkcinės zonas, įsigyta šiuolaikiška įranga, leido organizuoti net 34 kūrybines edukacines dirbtuves, mokymus, verslo ir inovacijų stovyklas 9-14 metų vaikams ir paaugliams. Pasiektų gebėjimų rezultatai – vaikų darbų leidiniai ir parodos, įgytos žinios.

Didelį dėmesį skyrėme ir žmonių su negalia integracijai. Sėkmingai bendradarbiauome su šiuos žmones Vienijančiomis organizacijomis ir institucijomis: organizavome kūrybos pristatymus, parodas, terapinius renginius. Sudaryta sutartis su Lietuvos aklyjų biblioteka – skaitytojai, turintys regėjimo problemų, gali naudotis virtualia biblioteka „ELVIS“, skirta silpnaregiams, įsigijome Brailio rašto vaikiškų knygų.

Biblioteka įvairiomis veiklomis prisidėjo ir prie Sūduvos metų ir Magdeburgo teisių suteikimo 230 sukakties paminėjimo. Marijampolės mero padėkos raštais už nuopelnus Marijampolės kultūrinės atminties puoselėjimą buvo apdovanoti bibliotekos lankytojų aptarnavimo centro darbuotojai. Augustinai Miknevičiūtei, Vaikų ir jaunimo edukacijos centro darbuotojai, už projektinę veiklą ir reikšmingus darbus Marijampolės bendruomenei (nominacija „Metų bendruomeniškausias“). Vis tik didžiausias įvertinimas – mūsų lankytojų atrastos veiklos bibliotekoje, jų pozityvumas ir palinkėjimai jas tęsti.

Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka (toliau – **Biblioteka**), įgyvendindama strateginį tikslą „Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą“, kryptingai įgyvendina Marijampolės savivaldybės strateginio plėtros plano 1 prioritetą „Saugi ir sumani visuomenė“ bei prisideda prie Marijampolės savivaldybės 2022 m. – 2024 m. strateginio veiklos plano programos „Kultūros, sporto ir jaunimo programa“ (04) įgyvendinimo.

Biblioteka 2022 metais veikė informacijos sklaidos, kultūros, mokslo, neformaliojo švietimo srityse, t. y. siekė ilgalaikių veiklos tikslų, apibrėžtų jos nuostatuose, prisidedama prie informacijos ir žinių visuomenės plėtros, ugdydama kultūrinės ir informacinės Marijampolės savivaldybės gyventojų kompetencijas ir kūrybingumą. Bibliotekos veikla buvo orientuota į:

1. Inovatyvių socialinės integracijos Bibliotekos paslaugų plėtrą savivaldybės gyventojams, vykdant Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų projektus „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ ir „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“ (pagerinta Bibliotekos infrastruktūra: įrengta Žinių terasa, renovuotos Multicentro patalpos, surengti įvairūs mokymai, seminarai, kūrybiškumo mokymo kursai, verslo ir inovacijų stovykla, kūrybiškumo mokymai socialinę atskirtį patiriančioms visuomenės grupėms – jaunimui ir senjorams);

2. Krašto informacijos aktualizavimą: 600 metų, kai Sūduva buvo prijungta prie Lietuvos paminėjimas, 230 metų sukaktis, kai Marijampolei suteiktos Magdeburgo teisės (Bibliotekos krašto pažinimo portale „Noriu žinoti“ viešai publikuoti 265 įrašai ir 421 suskaitmeninti vaizdai, sukurta rubrika „Šv. Jurgio suvienyti“ (235 Marijampolės garbės ženklais apdovanotų marijampoliečių biografijos), trumpametražis dokumentinis video filmas, skiltis, skirta aktualizuoti Marijampolės savivaldybių kaimiškų vietovių kultūros paveldą);

3. Skaitmeninių, kultūrinių kompetencijų ugdymas, kūrybinės raiškos ir skaitymo skatinimas (Nacionalinės bibliotekų savaitės „Tvari biblioteka“ renginiai, interaktyvūs žaidimai, viktorijos, renginiai Žinių terasoje, teatralizuoti vasaros skaitymai Vytauto Didžiojo parke, šeimadieniai, sensoriniai skaitymai, akcija „Vasara su knyga“ ir kt.).

Lentelė Nr. 1

Tikslų ir uždavinių įgyvendinimo rezultatai

Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmė		
		Planuota	Pasiekta	Planuoto rodiklio įvykdymo procentas
Bibliotekų paslaugų Marijampolės savivaldybės gyventojams prieinamumas	Gyventojų sutelkimas bibliotekose, proc. iš jų:	17,0	15,8	93,0
	Miesto bibliotekose	14,6	12,1	82,9
	Kaimo bibliotekose	20,6	23,20	112,6
Bibliotekos paslaugų plėtra įvairioms savivaldybės gyventojų grupėms, skatinanti lankymąsi bibliotekoje ir populiarinanti skaitymą	Vidutinis lankomumas, viso	13,5	19,3	143,0
	- vaikams iki 14 m. amžiaus	17,9	26,4	147,5
	Vidutinis skaitomumas, viso	20,4	22,5	110,3
- vaikams iki 14 m. amžiaus	16,1	15,6	96,9	
Bibliotekos paslaugų, atitinkančių gyventojų kultūrinius ir informacinius poreikius plėtra, naujų paslaugų vartotojų pritraukimas	Nauja paslauga	1	2	200,0
	Nauji vartotojai, vnt.	800	1252	156,5
Bibliotekos dokumentų fondų kokybės gerinimas ir papildymas įvairių rūšių naujais leidiniais	Dokumentų fondų apyvarta;	1,0	1,1	110,0
	Naujų leidinių fonde, proc.	8,3	8,4	101,2
Skaitymo skatinimo ugdymo priemonių plėtra bibliotekoje,	Edukacijų (užsiėmimų), dalyvių skaičius	150	145	96,7
	Sensoriniai skaitymai	2200	3547	161,2
		4	6	150,0

miesto viešosiose erdvėse ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose	Lėlių teatro spektaklių skaičius Garsiniai skaitymų skaičius	10 12	18 11	180,0 91,7
Skaitmeninio turinio kūrimo, kraštotyros objektų skaitmeninimo, prieinamumo ir sklaidos iniciatyvų įgyvendinimas	Virtualių apsilankymų skaičius	55000	50019	90,9
	Viešą prieigą turintys kraštotyros objektai	180	255	141,7
	Rubrika portale „Noriu žinoti“ - „Šv. Jurgio suvienyti“	1	1	100,0
	Trumpametražis filmas	1	1	100,0
	Portalo „Noriu žinoti“ pristatymas renginio „Šv. Jurgio suvienyti“ metu	1	1	100,0
Sklandus tarptautinių projektų įgyvendinimas, modernizuojant bibliotekos paslaugas	Infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas (Multicentras, žinių terasa)	2	2	100,0
	Mokymų ir edukacijų dalyvių skaičius	650	645	99,2
	Stovyklų dalyvių skaičius	55	66	120,0
	Renginiai	3	3	100,0
	Projektų dalyviai (socialinę atskirtį patiriantys bendruomenės nariai)	600	969	161,0

2022 metai – besibaigiančios Covid–19 pandemijos metai. Ekstremalioji situacija Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu buvo atšaukta 2022 m. gegužės 1 d, todėl pirmaisiais metų mėnesiais dar galiojo griežti nurodymai dėl medicininių kaukių dėvėjimo darbuotojams ir lankytojams, lankantis Bibliotekoje reikėjo pateikti galimybių pasus, renginių lankytojai privalėjo dėvėti FFP2 lygio respiratorių. Biblioteka organizavo darbą laikydama saugaus darbo taisyklių (atstumų laikymasis, patalpų vėdinimas, rankų ir įrenginių dezinfekavimas ir pan.) ir susitelkė svarbiausius tikslus ir veiklus įgyvendinimui.

Bibliotekų tinklas ir paslaugų prieinamumas

2022 metų gruodžio 31 d. Marijampolės savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklą (toliau – **SVB**) sudarė:

- Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka;
- Draugystės padalinys mieste;
- 21 kaimo padalinys.

Veikė 3 nestacionarus gyventojų aptarnavimo punktai: Varnupių bendruomenės namuose, UAB „Ugira“ ir Narto bendruomenės namuose, kurių paslaugomis naudojosi 40 skaitytojų, jiems išduota 1001 leidinys.

Bendruomenės aptarnavimas

Lietuvos Statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalo duomenimis Marijampolės savivaldybėje 2022 metais gyveno 54343 gyventojai (2021 m. – 54242), iš jų Marijampolės mieste – 36452, kaimo teritorijoje – 17891. Natūrali gyventojų kaita savivaldybėje – 48.

2021 metų rugpjūčio mėn. įdiegta nauja Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) versija, susieta su išoriniu portalu www.ibiblioteka.lt leidžia Bibliotekos paslaugų vartotojui lanksčiau naudotis LIBIS informacijos sistema, vartotojas, registruotas bet kurioje Lietuvos viešojoje bibliotekoje gali būti perregistruotas Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje, nesuteikiant jam vartotojo statuso. Tai lėmė vartotojų, kurie naudojami bibliotekų fondais, sumažėjimą. Ypač svarbiu rodikliu tampa lankytojai, kurie naudojami ne tik Bibliotekos dokumentų fondais, bet ir kitomis Bibliotekos paslaugomis: dalyvauja renginiuose, edukacijose, mokymuose, seminaruose, naudojami viešąja interneto prieiga ir t.t. Šios paslaugos ypač išvystytos miesto bibliotekose, o kaimo padaliniuose vyrauja tradicinės paslaugos – leidinių, ypač periodinių, panauda, nedideli renginiai bendruomenei.

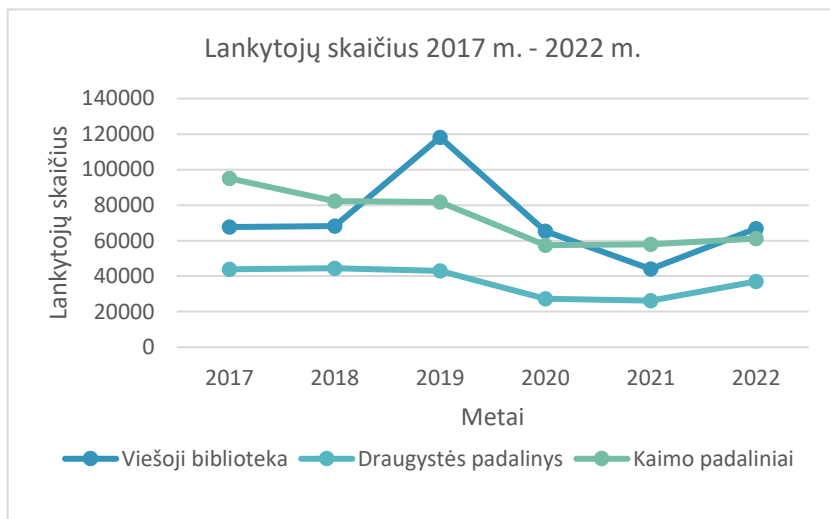
2022 m. Petro Kriaučiūno viešojoje Bibliotekoje ir padaliniuose LIBIS buvo registruoti – 8568 (2021 m. – 9106) vartotojai, kurie naudojami Bibliotekos dokumentų fondais. Bendras vartotojų skaičius savivaldybės viešosiose bibliotekose sumažėjo 538 vartotojais (5,9 proc.). Didžiausiais registruotų vartotojų sumažėjimas –

Viešojoje bibliotekoje (- 538), nes čia kitų veiklų ir paslaugų pasiūla buvo didžiausia, o padaliniuose – pagrindinė paslauga dokumentų fondų panauda, todėl juose vartotojų skaičius išliko stabilus. Bibliotekų paslaugomis naudojosi 15,8 (2020 m. – 16,8) procentai savivaldybės gyventojų arba kas šeštas savivaldybės gyventojas, juse per metus užsiregistravo 1252 nauji vartotojai.

1 kaimo biblioteka vidutiniškai aptarnavo 852,0 (2021 m. – 857,5) gyventojus ir 197,7 (2021 m. – 196,1) vartotojus.

Bendras vartotojų vaikų iki 14 m. amžiaus procentas padidėjo iki 24, 6 (2021 m. – 22,6) proc., bet vaikų iki 14 m. amžiaus skaičius didėjo tik Viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo edukacijos centre (toliau – VJEC) +57 vartotojai. Padaliniuose – vaikų vartotojų skaičius nedaug, bet stabiliai mažėja. Vidutiniškai 1 kaimo bibliotekoje registruoti 40, 0 vaikai iki 14 metų amžiaus (2021 m. – 41, 0).

Ataskaitiniais metais savivaldybių viešosios bibliotekose apsilankė 164976 lankytojai (2021 m. -



apsilankė 128104), arba **28, 8 proc. daugiau** (žr. grafiką „Lankytojų skaičius 2017 m. – 2022 m.“). Vaikų iki 14 m. apsilankymų skaičius bibliotekose padidėjo 48, 0 proc. Lankytojų vaikų skaičius didėjo ir kaimo, ir miesto bibliotekose: daugiausia Vaikų ir jaunimo edukacijos centre – daugiau kaip 9, 6 tūkst., Draugystės bibliotekoje – 5, 7 tūkst. Šie padaliniai turi galias bendradarbiavimo su mokyklomis ir vaikų kultūrinio ugdymo tradicijas, o renginiuose, edukacijose, kūrybinėse dirbtuvėse ir kitose veiklose dalyvauja vaikai nuo kūdikystės iki jaunimo grupės atstovų.

Lentelė Nr. 2

Bibliotekų lankytojų skaičius 2021 m. – 2022 m.

Biblioteka	Apsilankymų skaičius / metai			Vaikų iki 14 m. amžiaus apsilankymų skaičius / metai		
	2022	2021	Skirtumas	2022	2021	Skirtumas
Viešoji biblioteka	66839	44016	+22823	22490	12830	+9660
Draugystės padalinys	36944	26203	+10741	12312	6586	+5726
Kaimo padaliniai	61193	57885	+3308	20843	18192	+2651
SVB	164976	128104	+36872	55645	37608	+18037

Vidutiniškai vienas lankytojas savivaldybės viešosiose bibliotekose apsilankė 19, 3 (2021 m. – 14, 1) karus, o lankytojas vaikas iki 14 m. amžiaus – 26, 4 (2021 m. –18, 3) kartus. Didžiausiais vidutinis vaikų lankomumas buvo Draugystės bibliotekoje – 29, 7 karto per metus. Bibliotekose vis didesnę paslaugų dalį užima ne tradicinės bibliotekos funkcijos – dokumentų (leidinių) fondų panauda ir su tuo susiję veiklos, bet paslaugos, susijusios su šiuolaikiniais bendruomenės kultūros, informacijos ir mokymosi visą gyvenimą poreikiais: atviros erdvės bendruomenės susibūrimams ir jos narių kūrybinių darbų pristatymui ir viešinimui, neformaliojo švietimo plėtojimas: mokymai bendruomenės nariams, atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius ir kultūrinius, informacinius poreikius, kūrybinės dirbtuvės, vasaros stovyklos, interaktyvūs renginiai ir naujos paslaugos. Besikeičiančios Bibliotekos veiklos lemia natūralų registruotų vartotojų ir leidinių išduoties apimčių mažėjimą ir lankytojų, besilankančių bibliotekų atvirose kultūrinėse erdvėse, didėjimą (žr. grafiką „Lankytojų skaičius ir leidinių užduotis 2018 m. – 2022 m.“)

2022 metais Bibliotekos vartotojams buvo išduota 192928 (2021 m. – 197215) dokumentų arba 2, 1 procento mažiau nei 2021 m. Išduoties rodikliai vaikams iki 14 metų amžiaus išliko stabilūs – jiems išduota 32795

dokumentų (2021 m. – 31231). Dokumentų išduotis didėjo Viešojoje bibliotekoje ir Draugystės bibliotekoje (atitinkamai +2589 ir +279 fiziniais vienetais) ir mažėjo kaimo padaliniuose (-7155). Pasibaigus Covid – 19 pandemijai, skaitytojai į kaimo bibliotekas grįžo nedrąsiai, tačiau didėjo periodinių leidinių naudojimas, leidinių į namus išduotis sudarė 89, 3 (2021 m. – 93, 0) procentus.

Vidutiniškai vienam vartotojui per metus buvo išduoti 22, 5 (2021 m. – 21,7) dokumentai, vaikams iki 14 m. amžiaus – 15, 6 (2021 m. – 15, 2) dokumentai. Didžiausias vidutinis skaitomumas kaimo padaliniuose, kurių paslaugose dominuoja dokumentų panaudos paslauga, atitinkamai – 25,6 (bendras vidutinis skaitomumas) ir – 20, 8 (vaikų iki 14 m. amžiaus). Vaikų skaitymo rodikliai stabiliai mažėjo keletą metų iš eilės, tačiau 2022 m. Vaikų ir jaunimo edukacijos centre vaikų iki 14 metų amžiaus padidėjo ir vartotojų skaičius (+57), ir išduotis (+2228) įvairių iniciatyvų ir projektinės veiklos dėka.

Siekiant padidinti bibliotekų dokumentų fondų prieinamumą 2022 m. spalio mėnesį pradėta teikti nemokama (iki šio vartotojams mokėdavo už dokumentų siuntimą) **Tarpbibliotekinio abonemento paslauga (TBA)** vartotojams. TBA paslaugomis pasinaudota 7 kartus: 7 vartotojai, 6 gauti dokumentai, iš jų 6 originalūs.

Visų statistinių rodiklių augimas arba stabilumas nuteikia optimistiškai ir kartu įpareigoja atsakingai planuoti, analizuoti ir numatyti veiklos barus kuriuose reikia stiprinti.

Kultūrinės ir edukacinės paslaugos

2022 m. organizuota 360 renginių (2021 m. – 500), iš jų 144 (40, 0 proc.) profesionaliojo meno, bendruomenės narių kūrybos ir leidinių parodos.



Jaunųjų Marijampolės atlikėjų koncertas, 2022-08-18

Viešojoje bibliotekoje buvo surengta 175, padaliniuose –185 renginiai. Kaimo padaliniuose į renginių apskaitą nebuvo įtraukti maži vaizdiniai renginiai. Renginiuose dalyvavo daugiau kaip 14, 8 tūkst. arba 27, 2 proc. savivaldybės gyventojų, iš jų 3, 5 tūkst. vaikai iki 14 m. amžiaus. Renginiais buvo paminėtos LR Seimo paskelbtos atmintinos datos, Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, Sūduvos metai, Magdeburgo teisių suteikimo Marijampolės miestui sukaktis, Gyvūnų gerovės metai, kalendorinės šventės, rašytojų jubiliejai ir kitos datos, svarbios bendruomenei. Dauguma renginių surengta pasinaudojus ES, LR Kultūros tarybos ir Marijampolės savivaldybės

finansuotų projektų lėšomis. Daugiausia renginių (projektų baigiamieji renginiai, kūrybinės dirbtuvės, seminaras „Kaip padėti senjorams integruotis į visuomenę, motyvuoti ir įgalinti veikti?“, jaunimo verslumo skatinimo vasaros stovykla, verslo ir inovacijų mokykla jaunimui, patirčių mainų stovykla senjorams „Mobilus senjoras“ ir kt.) surengta vykdant Europos sąjungos struktūrinių fondų ir Marijampolės savivaldybės finansuotus projektus „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ ir „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“. Paminėtini projekto „Baroko puota su grafiene Butleriene“ renginiai: istorinės paskaitos „XVII a. pab. XVIII a. pr. dvaro kasdienybės, gyvenimo būdo ir pokylių kultūra“, „Barokas (XVIII a.) – kostiumo istorija“, ryškūs teatralizuoti istorinio kostiumo parodos pristatymai, Marijampolės 230-ies metų sukakčiai paminėti buvo skirtas festivalis Viešojoje bibliotekoje „Reali virtualybė. Greitis 230“ (7 renginiai, 702 dalyviai). Tęstinis projektas „Rudens romantika bibliotekoje. Žiemos etiudai“, suteikė galimybę dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose, susitikti su kūrėjais ir atlikėjais.



Šokio teatro „Dansema“ spektaklis kūdikiams, 2022-11-08

Jaukūs ir įdomūs renginiai surengti vykdant projektą „Sidabrinis amžius“ įrengtoje „Žinių terasoje“: parodos, poezijos vakarai ir pan.

Paskutinę balandžio mėn. savaitę vyksta Lietuvos Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiai, jos šūkis 2022 metais – „Tvari biblioteka“, skirta atkreipti visuomenės dėmesį į perteklinį vartojimą ir aplinkos taršos problemas. Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose įvyko 42 renginiai, juose dalyvavo 795 lankytojai. Biblioteka prisidėjo prie ukrainiečių pabėgėlių integracijos į Marijampolės bendruomenę: Viešosios bibliotekos darbuotojai vyko į ukrainiečių registravimo centrą, kur apsirengę įvairiais personažais stengėsi užimti ir pralinksinti pabėgėlių vaikus, 6 ukrainiečiai dalyvavo verslumo ir inovacijų mokyklos užsiėmimuose, 10 ukrainiečių užsiregistravo Bibliotekoje, o vaikai dažnai naudojasi viešąją interneto prieigą.

2022 metais įvyko 149 kompleksiniai, žodiniai ir vaizdiniai renginiai vaikams iki 14 metų amžiaus. Didžiausi ir įdomiausi renginiai vaikams įvyko Vaikų ir jaunimo edukacijos centre: teatralizuoti vasaros skaitymai Vytauto Didžiojo parke vyko jau aštuntą kartą (8 renginiai, 1, 3 tūkst. lankytojų), tradiciniu renginiu tampanti Knygos šventė, šeimadieniai (7 užsiėmimai su rašytojais, edukatoriais ir kūrėjais, kuriuose dalyvavo 211 lankytojų). Viešosios bibliotekos darbuotojų lėlių teatras „Trivainėlis“ sėkmingai tęsia savo veiklą – įvyko 18 teatro spektaklių „Arklis Dominyko meilė“ vaikams, iš jų 2 – Kultūros paso programoje. Jau keletą metų VJEC darbuotojai organizuoja ankstyvo skaitymo skatinimo veiklas tėvams su kūdikiais iki trejų metų amžiaus. Bibliotekoje veikia klubas Multimažyliai – pojūčių lavinimo užsiėmimai kūdikiams (4 užsiėmimai, 69 lankytojai), spektakliai kūdikiams (79 lankytojai: tėvai su kūdikiais iki 3 metų). Vyresniems vaikams skirtos vasaros stovyklos atostogų metu „Nauji patyrimai bibliotekoje“ – (3 grupės, 36 dalyviai).

Kasmet organizuojami skaitymo skatinimo renginiai duoda teigiamų rezultatų ir pritraukia daugiau mokyklinio amžiaus vaikų.

Edukacijos ir mokymai

Pastaraisiais metais vis populiarsnė tampa edukacijų paslauga. 2022 metais SVB įvyko 76 edukacijos, kuriose dalyvavo 1705 lankytojai. Viešojoje bibliotekoje parengta 14 edukacijų temų: „Knygos keliu“, „Pažintis su virtualia realybe“, „Tvarus Marijampolės paveldas“, „Muzikos evoliucija“, „Pirmyn į praeitį“, „3D maketavimas“ ir t.t. Lankytojų aptarnavimo centre (LAC) populiariausia edukacija „Pažintis su virtualia realybe“ (vaikams ir jaunimui), Vaikų ir jaunimo edukacijos centre – „Raganos burtai“ (jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikams). Parengtos edukacijos pagal lankytojų pageidavimus buvo kartojamos. Viešosios bibliotekos padaliniuose surengtos 36 edukacijos, juose dalyvavo daugiau kaip 500 dalyvių, daugiausiai edukacijų surengė Draugystės ir Igliaukos bibliotekos, populiariausios edukacijos – edukatorių vedami kūrybiniai užsiėmimai: dirbiniai iš molio, karoliukų, advento vainikų kūrimas ir pan.

VJEC organizuojami edukaciniai užsiėmimai vaikų grupėms, skirti supažindinti vaikus su informacinėmis technologijomis, robotika ir tradicinėmis bei interaktyviomis bibliotekos paslaugomis. 2022 m. įvyko 145 užsiėmimai (2021 m. – 85), iš jų pravesta 38 mokomieji renginiai. Užsiėmimuose dalyvavo – 3547 (2021 m. – 1026) lankytojai.

Vykdant projektus „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ ir „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“ buvo stiprinamos socialinės integracijos paslaugos socialiai jautrioms gyventojų grupėms: mokymuose, kūrybinių dirbtuvių užsiėmimuose dalyvavo 645 senjorai ir jaunimo grupės atstovai. Įvyko 12 fotografijos kūrybinių dirbtuvių, 16 kūrybinių dirbtuvių „Muzika vienija“, 3 stiliaus kūrybinės dirbtuvės „Čia ir dabar“, 3 grafikos ir dizaino kūrybinės dirbtuvės „Atrask save“, 10 anglų kalbos kursų senjorams, 8 informacinio raštingumo kursai, mokymai „Urbanistinė plėtra: asmeninių ir viešųjų erdvių apželdinimas ir aplinkos tvarkymas“ (4 grupės); „Žmogaus ekologija: sveika ir tvari aplinka, sveika gyvensena“ (4 grupės), Kūrybiškumo ugdymo kursai (4 grupės). Įvairiose kitose veiklose (3 dienų patirčių mainų stovykla senjorams „Mobilus senjoras“, seminaras specialistams, dirbantiems su pagyvenusių žmonių grupe „Kaip padėti senjorams integruotis į visuomenę, motyvuoti ir įgalinti veikti?“, 2 vasaros stovyklos vaikams ir Verslo ir inovacijų stovykla jaunimui) dalyvavo daugiau kaip 200 dalyvių.

Medijų informacinio raštingumo mokymuose dalyvavo 137 savivaldybės gyventojai, jiems suteiktos 1901 konsultacijos skaitmeninio raštingumo klausimais.

Informacinių ir elektroninių paslaugų plėtra, elektroninio turinio kūrimas

Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose įrengtos 172 kompiuterizuotos darbo vietos, iš jų vartotojams skirta 115, darbuotojams – 57, iš jų kaimo padaliniuose – 98, atitinkamai vartotojams – 76, darbuotojams – 22. 2020 m. – 2021 įgyvendinant projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ atnaujinti 22 viešosios interneto prieigos taškai (**VIPT**) bibliotekose: kompiuteriai su liečiamaisiais ekranais, televizoriai, projektoriai, kurie pagerina vartotojų informavimo ir mokymo galimybes, interneto sparta visuose padaliniuose padidinta iki 300 mb/s. Viešosios interneto prieigos paslaugomis naudojosi – 629 (2021 m. – 595) unikalūs vartotojai, įdiegtas bevielis interneto ryšys įgalina vartotojus prisijungti mobiliaisiais įrenginiais ir fiksuoti naudojimo apskaitą. Kompiuterių naudojimo koeficientas – 5, 2. Didžiausiais kompiuterių naudojimo koeficientas Draugystės padalinyje – 13, 9.

Ataskaitiniais metais sukurtos dvi **virtualios paslaugos**: Lietuvos kultūros tarybos finansuojamo projekto „Baroko puota su grafiene Butleriene“ skiltis krašto pažinimo portale „Noriu žinoti“, kurioje patalpinti vaizdo įrašai iš projekto metu vykusių paskaitų, kūrybinių dirbtuvių. <http://www.noriuzinoti.lt/lt/projektas-baroko-puota-su-grafiene-butleriene> ir Naudojimosi Žinių terasoje esančio Knygomatu animuota atmintinė <https://www.facebook.com/mpkvb/videos/1126069301653006/>.

Atnaujinus ir modernizavus Lietuvos integralios bibliotekų informavimo sistemos (**LIBIS**) programinę įrangą, bibliotekų darbo procesuose vyko esminiai pokyčiai: LIBIS modulių centralizacija, įdiegtas vieningas valdymas, paieška ir duomenų infrastruktūra. Tobulinant programinę įrangą LIBIS programinė įranga buvo naujinama 25 kartus (nuo v.6.0.63 iki v.6.0.88.0), tai reikalauja darbuotojų nuolatinio žinių atnaujinimo bei sukelia kai kokių nepatogumų vartotojams, kurie naudoja www.ibiblioteka.lt

Kuriamas jungtinis elektroninis katalogas, kuriame yra 106563 Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos darbuotojų parengti bibliografiniai įrašai, iš jų per metus parengta naujų – 2313. Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose teikiamos elektroninės paslaugos: leidinių užsakymas (užsakyti 1763 leidiniai), užsakymas per TBA, rezervavimas www.ibiblioteka.lt portale (rezervuoto 2446 leidiniai), el. paštu, telefonu ir Paslauga „Klausk bibliotekininko“ (10 užklausų), į skaitytojų el. paštus išsiųsti 40885 automatiniai pranešimai vartotojams (autoinformavimo paslauga).

Į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB) iš regiono periodinių leidinių „Suvalkietis“ ir „Miesto laikraštis“ sukurti ir įkelti 720 (2021 m. – 1108) bibliografiniai įrašai.

Ataskaitiniais metais bibliotekos vartotojai pateikė **12247** (2021 m. – 13037) **bibliografines užklausas**, arba 6, 1 proc. mažiau, iš jų 3127 (2021 m. – 4735) gautos elektroniniu būdu. Įvykdyta 11349 užklausos (92, 6 proc.). Elektroninių paslaugų teikimo klausimais suteikta 281 konsultacija. Internetinės svetainės Chatmeet sistemoje pateiktos 143 užklausos (2021 m. – 289). Parengti 2 naujienlaiškiai, kuriuos gavo 587 vartotojai, išreiškę sutikimą juos gauti.

Bibliotekos interneto svetainėje www.marvb.lt fiksuoti 50090 (2021 m. – 59206) virtualūs apsilankymai, iš jų www.noriuzinoti.lt – 23044. Virtualių apsilankymų ir elektroninių paslaugų skaičius nežymiai mažėjo, nes panaikinus Covid – 19 apribojimus, lankytojai dažniau apsilankydavo bibliotekose. Interneto svetainė reguliariai atnaujinama ir pildoma – parengti 104 straipsniai. Marijampolės savivaldybės IT specialistų atliktame atitikties vertinime Bibliotekos interneto svetainė įvertinta 80 proc.

Bibliotekos lankytojams teikiama prieiga prie prenumeruojamųjų duomenų bazių – 5 tarptautinių ir lietuviškų duomenų bazių: Naxos music, Ebsco, Infolex, BNS ir MRU duomenų bazės. Populiariausios duomenų bazės – EBSCO DB (648 prisijungimai) ir Infolex (405 prisijungimai).

Kraštotyros veiklos organizavimas

2022 m. buvo minimi Marijampolės miestui ir regionui svarbūs įvykiai: 230-ies metų sukaktis, kai Marijampolės miestui suteiktos Magdeburgo teisės ir Sūduvos metai (600 metų, kai Sūduvos kraštas prijungtas prie Lietuvos). Viešosios bibliotekos Lankytojų aptarnavimo centro darbuotojai aktualizavo kraštotyros veiklą, kūrė ir administravo lokalią duomenų bazę – krašto pažinimo portalą „Noriu žinoti“. Buvo aktyviai dirbama skaitmeninat Bibliotekos krašto fondą, renkami ir sisteminami dokumentai. Vykdamas Marijampolės savivaldybės projektą „Šv. Jurgio suvienyti“ portale „Noriu žinoti“ sukurta rubrika, kurioje publikuojama 235 Marijampolės garbės ženklais apdovanotų marijampoliečių biografijos. Siekiant plėsti dokumentų skaitmeninimą ir užtikrinti kraštotyros informacijos sklaidą, sukurta skiltis „Krašto legendos“. Į šią skiltį padalinių darbuotojai pateikė 40 paruoštų aprašymų (Marijampolės sav. teritorijoje esantys paveldo objektai, personalijos, gamtos objektai, padavimai, legendos ir pan.) su ikonografinė medžiaga ir 30 jų buvo paruošta publikavimui portale.

Per metus portale patalpinti 265 (2021 m. – 119) tekstiniai įrašai ir 421 vaizdai, iš jų publikuoti viešai – 255 (2021 m. – 65). Viešą interneto prieigą turi 618 krašto paveldo objektų (2021 m. – 363).

Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose surengti 46 kraštotyrinio pobūdžio renginiai: 10 žodinių, 12 kompleksinių, 24 vaizdiniai renginiai. Minint Sūduvos metus, Lietuvos Respublikos Seime surengta parodos su Marijampolės miesto vaizdais „Laiko efektai“ pristatymas. Kartu buvo eksponuojama 14 iš Marijampolės krašto kilusių asmenybių fotografijos, citatos sujungtos su QR kodais ir nuoroda į portalą „Noriu žinoti“. Savivaldybės renginyje „Švento Jurgio suvienyti“ Lankytojų aptarnavimo centro darbuotojai pristatė portalo „Noriu žinoti“ skaitmeninį turinį ir trumpametražį video filmą. Daugiau kaip 100 lankytojų pritraukė renginys su prof. Alfredu Bumblausku „Kur ieškoti Užnemunės tapatybės pagrindų: Suvalkijoje, Sūduvoje ar...?“. Į kraštotyrinę veiklą aktyviai įsijungia ir padalinių darbuotojai, pristatydami krašto kūrėjų literatūrinį palikimą ir kūrybos parodas.

Projektų rengimas ir įgyvendinimas siekiant tobulinti paslaugas

Biblioteka 2022 metais vykdė 12 projektų. Lietuvos Kultūros taryba ir Marijampolės savivaldybės programos projektų finansavimui skyrė 30, 0 tūkst. Eur. Įgyvendinant projektus, didėjo bibliotekos paslaugų įvairovė ir prieinamumas visai Marijampolės bendruomenei: buvo gerinama Bibliotekos infrastruktūra,



Verslo ir inovacijų stovyklos užsiėmimas jaunimui, 2022-11-05

išsiplėtė Bibliotekos veiklų spektras, stiprinamos socialinės integracijos paslaugos socialiai jautrioms gyventojų grupėms.

Didžiausi projektai „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“ ir „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“. Įgyvendinant jų veiklas buvo įsisavinta 248218, 99 Eur. Projektų dėka, didėjo paslaugų įvairovė socialiai pažeidžiamoms bendruomenės grupėms – įdomūs ir naudingi mokymai senjorams ir jaunimui, patirčių ir vasaros stovyklos, kūrybinės dirbtuvės sutraukdavo daug lankytojų, o dalyvių atsiliepimai ragina tęsti Bibliotekos veiklas šia linkme.

Didelio Bibliotekos lankytojų pasisekimo sulaukė Lietuvos Kultūros tarybos ir Marijampolės sav. administracijos finansuoti projektai „Penkios kapsių dienos“, Festivalis „Reali virtualybė“, „Baroko puota su grafiene Butleriene“ ir kiti.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas, atstovavimas ir partnerystė

Bibliotekos renginiai, veiklos ir paslaugos viešinamos įvairiuose sklaidos kanaluose: vietinėje spaudoje („Suvalkietis“, „Miesto laikraštis“, Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos mėnesiniame laikraštis „Gintaro gimtinė“), internetiniuose portaluose (www.suduvosgidas.lt, www.mususavaitė.lt, www.epale.lt, www.marijampolieciai.lt, www.etaplus.lt). Tradicinėje spaudoje ir interneto portaluose ataskaitiniais metais paskelbti 242 (2021 m. – 255) straipsniai ir informacijos, iš jų 178 (2021 m. – 192) parengė bibliotekos darbuotojai. 82,6 proc. straipsnių publikuota Bibliotekos interneto svetainėje, socialiuose tinkluose, interneto portaluose.

Apie Bibliotekos veiklą, renginius ir iniciatyvas parengti 35 (2021 m. – 28) Marijampolės televizijos reportažai. Parengta 470 vienetų reklaminės medžiagos ir 10 skrajūčių. Įgyvendinant projektą „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ buvo parengtas ir išleistas straipsnių rinkinys „Atrask save“ ir 2023 m. kalendorius.

Suaktyvėjo Bibliotekos veikla socialinių tinklų paskyroje. Bibliotekos darbuotojai administruoja 30 socialinių tinklų paskyras (iš jų Facebook – 26, 2 Instagram, 2 Youtube), turi 22735 (2021 m. – 18, 6 tūkst.) sekėjų arba 18, 1 proc. daugiau nei 2021 m. Peržiūrų skaičius pasiekė – 553, 3 (2020 m. – 552, 9) tūkst., sukurta 3565 įrašai. Viešinami informaciniai įrašai, profesionaliai parengti naujų knygų pristatymai, piešinių,

bendruomenės narių darbų parodos, virtualios dėlionės (pvz. kraštotyros objekto), fotografijų, viktorinos (pvz. augintinių fotografijų paroda, skirta Gyvūnų gerovės metams).

Plėsdama socialinių partnerių ratą Biblioteka vysto nuolatinį bendradarbiavimą su įvairiomis valstybės ir savivaldybės, kultūros, formalaus ir neformalaus švietimo įstaigomis, senjorų, neįgaliųjų, jaunimo organizacijomis, menininkais ir kūrėjais – 2022 metai jų buvo daugiau kaip trys dešimtys. 2022 m. pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Marijampolės profesinio rengimo centru – sklandaus kartu vykdyto Lietuvos kultūros tarybos finansuoto projekto „Baroko puota su grafiene Butleriene“ rezultatas, pradėtas bendradarbiavimas su Sūduvos regiono portalu www.suduvosgidas.lt. Toliau vystomas bendradarbiavimas su Marijampolės pataisos namais ir Marijampolės probacijos tarnyba, veiklos su Argentinos lietuvių bendruomene – biblioteka Sarmiento Villa, Lietuvos aklyjų biblioteka ir t.t.

Sėkmingo bendradarbiavimo su Marijampolės visuomenės ir verslo plėtros institutu dėka nuo 2022 metų lapkričio mėnesio VJEC ir Draugystės bibliotekoje pradėjo savanoriauti Nino Razgoiani iš Sakartvelo, atvykusi į Lietuvą pagal Europos solidarumo korpuso mainų programą.

Dokumentų fondas ir panaudojimas

2022 m. bendrą Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos fondą sudarė 4 VB skyrių, 1 Draugystės padalinio ir 21 kaimų padalinių fondai. Dokumentams (knygoms, periodiniams leidiniams ir elektroniniams dokumentams) įsigyti buvo įvykdyta 10 viešųjų pirkimų CVP IS priemonėmis 3 apklausos periodinių leidinių prenumeratai. Paruošta 315 dokumentų siuntų SVB padaliniams.

Lentelė Nr. 3

Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos dokumentų fondai

	Fondo dydis 2022-01-01	%	Gauta 2022 m.	Nurašyta 2022 m.	Fondo dydis 2023-01-01	%
Viešoji biblioteka	56257	31,13	3211	2706	56762	31,83
Draugystės padalinys	17804	9,85	1287	1413	17678	9,91
Kaimo padaliniai	106635	59,00	10544	13297	103882	58,25
SVB	180696		15042	17416	178322	

Dokumentų fondai nuosekliai mažėja, nes brangsta leidiniai, dokumentų fondai reguliariai tvarkomi, nurašant neaktualius ir susidėvėjusius dokumentus. Dokumentai apskaitomi, sisteminami ir pateikiami panaudai naudojant LBIS programinę įrangą, automatizuotai atliekama ir dokumentų fondų patikra. Ataskaitiniais metais fondų patikrinimai atlikti Mokolų, Šunskų ir Igliškėlių padaliniuose.

Didžiausią dokumentų fondų dalį Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose sudaro grožinė literatūra – 57, 4 proc., atitinkamai įvairių mokslo šakų literatūra – 42, 7. Fondo atnaujinimo koeficientas – 8, 4 (2021 m. – 7,11), dokumentų fondų apyvarta – 1, 1.

1 gyventojui tenka naujų dokumentų: miesto bibliotekose (Viešojoje ir Draugystės) – 0, 12 dokumento, kaimo padaliniuose – 0, 59 dokumento.

Naujų dokumentų įsigijimui buvo skirta 73826, 86 (2021 m. – 81299, 95) Eur, iš jų valstybės lėšos – 66284 Eur. (t. y. 3566, 0 Eur daugiau nei 2021 m.).

Vidutinė 1 knygos kaina – 10, 62 (2021 m. – 9, 52) Eur.

Iš savivaldybės biudžeto skirta 7222, 86 (2021 m. – 18231,95) Eur periodiniams leidiniams įsigyti, t. y. 11004, 75 Eur mažiau negu 2021 m. Viešoji biblioteka ir padaliniai gavo 7742 fizinius vienetus 124 pavadinimų periodinius leidinius. Prenumeratos būdu įsigyta 6473 fiziniai vienetai ir 57 pavadinimų periodiniai leidiniai **Vidutinė 1 periodinio leidinio kaina – 2,04 Eur.** Iš kitų šaltinių (parama) gauta 1269 periodiniai leidiniai.

2022 m. 1 gyventojui dokumentų įsigijimui skirta –1,35 (2020 m. –1, 50) Eur valstybės ir savivaldybės lėšų.

Atsižvelgiant į 2021 m. atlikto „Vartotojų pasitenkinimo bibliotekos teikiamomis paslaugomis tyrimo“ rezultatus, 2022 m. didesnis dėmesys buvo skiriamas Lankytojų aptarnavimo centro dokumentų fondo papildymui (LAC). LAC dokumentų įsigyta 9 % daugiau negu 2021 m., įvairių mokslo šakų literatūros įsigyta 19, 6 % daugiau, negu 2021 m.

Taikomieji tyrimai

Kasmet Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos darbuotojai atlieka „Vartotojų pasitenkinimo bibliotekos teikiamomis paslaugomis tyrimus. 2022 m. tokie tyrimai buvo atlikti padaliniuose: apklausti Igliaukos, Mokolų ir Šunskų bibliotekų skaitytojai. Apklausą vyko elektroniniu būdu, platinta socialiniuose tinkluose, joje dalyvavo 398 gyventojai. Respondentai vertino bibliotekos patalpas, aptarnavimo, elektroninių paslaugų, konsultacijų, bibliotekos įrenginių kokybę, bibliotekos periodinius leidinius, bei dokumentų fondą. Gauti tyrimų duomenys leido nustatyti vartotojų pasitenkinimo lygį. **Bendras pasitenkinimo bibliotekos teikiamomis paslaugomis vidurkis Igliaukos bibliotekoje sudaro – 86,93 %, Šunskų bibliotekoje – 92,56 %, Mokolų bibliotekoje 85,72%.**

Patalpų ir infrastruktūros būklė

Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos ir padalinių infrastruktūros būklė gera: renovuoti ir atnaujinti Viešosios bibliotekos ir Draugystės bibliotekos pastatai, daugiau kaip 65, 0 procentų kaimo padalinių patalpos geros. Vykdamas ES projektus „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“ ir „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ iš esmės pagerėjo Viešosios bibliotekos infrastruktūra – Bibliotekos vidiniame kiemelyje įrengta Žinių terasa: įsigyti lauko baldai, Knygomatas, terasa apsodinta augalais, renovuotos ir atnaujintos erdvės Vaikų ir jaunimo edukacijos centro (Multicentro) patalpos, įsigyta įranga ir baldai, įrengtos 6 funkcinės zonos vaikams ir jaunimui.

Gerose patalpose dirba 14 kaimo padalinių, 6 kaimo padalinių patalpų būklė patenkinama, reikalingas didesnis ar mažesnis remontai. Vasario mėn. Baraginės padalinys pradėjo darbą suremontuotose patalpose. Reikalingas remontas Šunskų, Mokolų ir Balsupių padalinių patalpoms. Geriausia padėtis kaimo padalinių, įsikūrusių seniūnijų pastatuose (Igliauka, Gudeliai, Liudvinavas, Sasnava, Šunskai), kurie gerai šildomi ir prižiūrimi, tvarkoma aplinka.

Situacija dėl patalpų apšildymo įvairi: 15 kaimo padalinių apšildoma centralizuotai iš vietinių katilinių, iš jų Balsupių, Puskelnių, Tautkaičių padalinių šildymu rūpinasi kūrikai, esantys Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pareigybių sąrašė. Židiniu – krosnele apšildomas Daugirdų padalinys, 5 padaliniuose įrengti šildymo ir vėdinimo kondicionieriai, iš jų Meškučių ir Valavičių padaliniuose įrengti atskaitiniais metais.

Finansavimas

Bibliotekos veiklos tikslų ir priemonių įgyvendinimui buvo skirta 1156,6 tūkst. Eur. Iš jų: darbo užmokesčiui - 1021, 6 tūkst. Eur. Valstybės lėšų dokumentams įsigyti – 66,3 tūkst. Eur. Bibliotekos pajamos už mokamas paslaugas – 7566, 0 Eur (2021 m. – 5410 Eur).

Marijampolės savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. 1-273 patvirtintas pareigybių skaičius – 69. Atskaitiniais metais Bibliotekoje dirbo 66 darbuotojai, iš jų 52 kultūros ir meno darbuotojai. Kvalifikaciją kėlė 35 kultūros ir meno darbuotojai bei 2 specialistai.

Vidutinė 1 vartotojo aptarnavimo kaina Bibliotekoje – 140, 33 Eur (2021 m. – 113, 3Eur).

Vidutinė 1 lankytojo aptarnavimo kaina – 7, 28 Eur (2021 m. – 8, 1 Eur). Vartotojų ir lankytojų aptarnavimo kaina tiesiogiai priklauso nuo skiriamo finansavimo ir sutelktų Bibliotekos vartotojų bei lankytojų skaičiaus.

Bibliotekos įsiskolinimų prekių ir paslaugų tiekėjams 2022 m. pabaigoje nebuvo (2021 m. – 3147, 64 Eur).

Išvados

2022–dviejų Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektų Bibliotekoje veiklų vykdymo metai. Projektų „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius vaikus ir paauglius“ ir „Sidabrinis amžius: socialinė integracija per švietimą abipus sienos“ tikslų įgyvendinimas sustiprino socialinės integracijos paslaugas socialiai jautrioms Marijampolės savivaldybės gyventojų grupėms. Bibliotekoje pradėtos teikti kokybiškai naujos paslaugos senjorams ir paaugliams iš pažeidžiamų ir mažas pajamas gaunančių šeimų: pagerėjo Bibliotekos infrastruktūra (renovuotos ir atnaujintos Vaikų ir jaunimo edukacijos centro (Multicentro)

patalpos, įrengtos 6 naujos funkcinės zonos su pritaikyta įranga ir paslaugomis vaikams ir jaunimui, įrengta Žinių terasa Bibliotekos kiemelyje, pradėjo veikti Knygomatas, pastatytas išmanusis suoliukas). Didžiąją veiklų dalį sudarė šių bendruomenės narių mokymai, kūrybinės dirbtuvės, vasaros stovyklos ir jų sėkmė paskatino tęsti šias veiklas ir 2023 metais.

Sustiprėjo Bibliotekos kraštotyros darbas. Iškilmingo Marijampolės miestui Magdeburgo teisių suteikimo 230-ųjų metų proga organizuotame renginyje pristatytas interaktyvus krašto pažinimo portalas „Noriu žinoti“ ir šiam jubiliejui skirta rubrika „Švento Jurgio suvienyti“ – kurioje skaitmenine forma pateikta informacija apie 260 marijampoliečių, apdovanotų Marijampolės garbės ženklais, parengtas Bibliotekos darbuotojų sukurtas trumpametražis video filmas apie Marijampolės savivaldybės įsteigtų garbės ženklų istorinę reikšmę. Į informacijos, skirtos Sūduvos metams rinkimą, įtraukti ir padalinių darbuotojai, kuriama rubrika „Krašto legendos“. Krašto paveldo skaitmeninimo darbai bus tęsiami, tačiau didelio skaitmenintų dokumentų kiekio būtina atnaujinti portalo „Noriu žinoti“ programinę įrangą.

Bibliotekos paslaugomis 2022 metais naudojosi 15, 8 procento arba kas šeštas savivaldybės gyventojas, renginiuose dalyvavo daugiau kaip 27, 0 procentai gyventojų. Moderni ir vis daugiau galimybių lankytojams atverianti Biblioteka siūlo ne tik tradicines paslaugas, kurių lyginamasis svoris bendrame paslaugų spektre mažėja, bet pritaiko ir vysto kultūrinės, edukacinės ir informacinės paslaugas įvairioms (ir pažeidžiamoms) Marijampolės gyventojų grupėms, atsižvelgdama į jų poreikius. Įvairios veiklos – bendradarbybės, neformaliojo švietimo, kūrybiškumo ugdymo, ankstyvojo skaitymo skatinimo, naujų erdvių ir paslaugų kūrimas padidino Bibliotekos ir jos padalinių lankytojų skaičių 43, 0 procentais, o vaikų iki 14 m. amžiaus – 47, 5 procentais. Teikiant tradicines Bibliotekos paslaugas vartotojams per metus buvo išduota daugiau kaip 192, 9 tūkst. dokumentų, tačiau, keičiantis kartomas, pastebimas skaitomumo mažėjimas, ypač vaikų iki 14 m. amžiaus (- 3, 1 proc.) ir kaimo padaliniuose (- 6,3). Dokumentų fondų apyvartos rodikliai bei naujų dokumentų procentas fonduose didėjo nežymiai, atitinkamai 10 proc. ir 1, 2 proc.

Bibliotekos darbuotojų veikla buvo įvertinta savivaldybės mastu: 2022 m. balandžio 19 d. Pasaulinės kultūros dienos proga organizuotame renginyje „Už nuopelnus Marijampolės kultūrai“ Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Vaida Masaitienė pelnė apdovanojimą „2021 metų kultūros darbuotojas“. Lankytojų aptarnavimo centrui už kultūrinės atminties puoselėjimą sėkmingai įgyvendinant projektą „Švento Jurgio suvienyti“ įteiktas Marijampolės savivaldybės mero padėkos raštas. Augustinai Miknevičiūtei, Vaikų ir jaunimo edukacijos centro darbuotojai, už projektinę veiklą ir reikšmingus darbus Marijampolės bendruomenei (nominacija „Metų bendruomeniškausias“).

Suvoktas poreikis keistis ir suplanuotos prasmingos permainos visuomet susijusios su nauda – tiek Bibliotekai, tiek jos lankytojams. Lanksti, atliepanti individualias įvairių bendruomenės grupių reikmes, sklandžiai reaguojanti į pokyčius, tobulinanti veiklą ir ieškanti savo išskirtinumo – tokia yra Biblioteka. 2023 metų planuodami Bibliotekos veiklas, numatėme svarbiausias užduotis – užtikrinti projektinių veiklų tęstinumą, vystyti edukacines, informacines ir kūrybines laisvalaikio užimtumo veiklas, aktualizuoti krašto paveldo skaitmeninimą, suteikti erdves bendruomenės narių veikloms ir didinti Bibliotekos paslaugų vartotojų ir lankytojų skaičių, pasitelkiant įvairias skaitymo skatinimo formas.

Direktorė

Daiva Kirtiklienė